

виробництво також є головним фактором, коли купуються свіжі овочі та зелень. Сільське господарство з контрольованим середовищем (СЕА) – це передова та інтенсивна форма сільського господарства на основі гідропоніки, де рослини ростуть у контрольованому середовищі для оптимізації практики садівництва. Однак поряд з численними перевагами до недоліків СЕА відносять: високу вартість; значне споживання енергії; більше робочої сили зі спеціальними навичками; обмежені види рослин; фактори ризику; відсутність природних умов (СЕА намагається імітувати умови, в яких природно ростуть рослини).

Список використаних джерел:

1. Офіційний веб-сайт Eden Green. URL: <https://www.edengreen.com/blog-collection/what-everyones-saying-about-controlled-environment-agriculture>;
2. Антощенкова В. В., Кравченко Ю. М. Земельна реформа, досвід, тенденції та перспективи. Вісник ХНТУСГ імені Петра Василенка. 2018. Вип. 193. С. 94-102;
3. Антощенкова В.В. Організаційно-економічний механізм інноваційного розвитку сільськогосподарських підприємств. Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва, Сер. Економічні науки. 2021. №2. Том. 1. С. 161-170;
4. Онегіна В.М., Антощенкова В.В., Кравченко Ю.М. Сучасний стан та перспективи інноваційного розвитку сільськогосподарських підприємств, які спеціалізуються на виробництві продукції тваринництва. Український журнал прикладної економіки. 2021. №4. С.164-170.

**Романюк І.А., д-р екон. наук, доцент
Криворізький державний педагогічний університет, Україна**

Перспективи та тенденції трансферу технологій у глобальному економічному просторі

З появою нових технологій та посиленням глобалізації економіки, трансфер технологій стає стратегічно важливим фактором для конкурентоспроможності країн, підприємств та інноваційних галузей. Нові технології, такі як штучний інтелект, блокчейн, Інтернет речей та квантові обчислення, відкривають нові можливості для трансферу знань і навичок, підвищуючи продуктивність, покращуючи якість життя та сприяючи економічному зростанню. Проте разом з цими можливостями виникають і нові виклики, такі як безпека даних, проблеми інтелектуальної власності та етичні питання, які потребують уважного вирішення. У світлі глобальної конкуренції та швидкого темпу змін у технологічній сфері, розуміння перспектив і тенденцій трансферу технологій стає ключовим для успішного розвитку індустрії та забезпечення сталого економічного зростання.

Глобальні тенденції у трансфері технологій піддані впливу різноманітних факторів, які відображають складну інтерацію між економічними, політичними, соціокультурними та технологічними чинниками [1, с. 27]. Перш за все, розвиток

інформаційних технологій та зростання доступності до цифрових засобів комунікації створюють сприятливі умови для трансферу технологій через швидку та ефективну взаємодію між географічно розрізненими сторонами. Подальший розвиток глобальних ланцюгів постачання та міжнародних торговельних відносин також впливає на трансфер технологій, сприяючи обміну інноваціями між країнами. Політичні рішення, включаючи тарифні бар'єри, торговельні угоди та інвестиційні політики, можуть стимулювати або гальмувати процес трансферу технологій.

Для зміни глобальних тенденцій у трансфері технологій також важливі соціокультурні аспекти, такі як ступінь відкритості до іноземних ідей та практик, культурні переклади та адаптація технологій до місцевих контекстів. Крім того, фінансові механізми, такі як інвестиції в дослідження та розвиток, венчурний капітал та гранти, грають суттєву роль у сприянні міжнародному трансферу технологій.

Регіональні та глобальні стратегії можуть значно полегшити трансфер технологій між країнами та регіонами [2-4]. Створення міжнародних науково-технічних партнерств та інноваційних мереж сприяє обміну знаннями та ресурсами для спільної розробки нових продуктів. Розвиток інвестиційних програм дозволяє залучати фінансові ресурси для комерціалізації інновацій. Встановлення правових та регуляторних рамок створює сприятливе середовище для трансферу технологій. Інвестиції у розвиток інфраструктури та освіти сприяють розвитку технологічних екосистем та підготовці кваліфікованих кадрів. Ці стратегії допомагають полегшити трансфер технологій та сприяють інноваційному розвитку та економічному зростанню.

Трансфер технологій стикається з різноманітними викликами у зв'язку зі змінами в глобальних політичних, економічних та соціокультурних умовах. Деякі з цих викликів включають політичні нестабільності, які можуть призвести до обмежень у трансфері технологій через глобальні конфлікти, торговельні війни та політичні напруги, що може призвести до введення тарифів, санкцій або інших обмежувальних заходів. Економічні перепади також можуть спричинити складнощі, зокрема зміни в економічному середовищі, такі як рецесії або фінансові кризи, які можуть призвести до зменшення інвестицій у дослідження та розвиток, що може уповільнити трансфер технологій. Культурні різниці важливі, оскільки вони можуть стати перешкодою для ефективного трансферу технологій через різниці в культурних цінностях, віруваннях та способах життя. Законодавчі обмеження в різних країнах також можуть ускладнити трансфер технологій через різні правові рамки для захисту інтелектуальної власності та регулювання технологічного трансферу. Конкуренція на ринку та проблеми забезпечення безпеки, зокрема зростання кіберзагроз, також можуть стати перешкодою для успішного трансферу технологій. Таким чином, ці виклики створюють складність для трансферу технологій у глобальному масштабі та вимагають уважного аналізу та вирішення для досягнення успішних результатів.

Під час процесу трансферу технологій можуть виникати різноманітні ризики та перешкоди [5, с. 206]. До найбільш поширених ризиків відносяться втрата інтелектуальної власності, недостатня адаптація до місцевого контексту,

технологічні обмеження, проблеми з організаційною культурою та фінансові та економічні ризики. Для подолання цих перешкод необхідно приймати цілісний підхід, включаючи стратегічне планування, захист інтелектуальної власності, адаптацію до місцевого контексту, прозорість та комунікацію, оцінку ризиків і управління ними. Тільки шляхом уважного планування та використання належних інструментів управління можна ефективно подолати ці виклики та забезпечити успішний трансфер технологій.

Нові технологічні тенденції, такі як штучний інтелект, блокчейн, Інтернет речей (IoT) та інші, мають значний вплив на глобальний трансфер технологій:

1. Штучний інтелект революціонує процеси прийняття рішень та автоматизації, що полегшує аналіз великих обсягів даних та забезпечує ефективний трансфер знань та навичок у різні галузі, включаючи медицину, фінанси та виробництво.

2. Технологія блокчейн забезпечує безпеку, недоторканість та відкритість даних, що сприяє довірі між сторонами та спрощує процеси трансферу фінансових та інших видів інформації.

3. Інтернет речей (IoT) розширює можливості підключення пристроїв та збору даних у реальному часі, що полегшує моніторинг, управління та оптимізацію різних процесів та систем, що забезпечує ефективний трансфер інформації та даних.

4. Розвиток квантових технологій відкриває нові можливості у сферах криптографії, обчислення та зв'язку, що може вплинути на безпеку та швидкість глобального трансферу даних.

5. Розширена та віртуальна реальності забезпечують нові можливості для візуалізації та навчання, що сприяє більш ефективному трансферу знань та навичок у різних галузях, від освіти до медицини.

Ці технологічні тенденції не лише змінюють способи, якими інновації трансферуються в глобальному масштабі, але й створюють нові можливості для покращення ефективності та швидкості процесу трансферу.

Перспективи та тенденції трансферу технологій у глобальному економічному просторі є ключовими для подальшого розвитку сучасного світу [6, с. 28]. Завдяки постійному розвитку нових технологій, таких як штучний інтелект, блокчейн, Інтернет речей та інші, ми спостерігаємо стрімкий розквіт інновацій та перетворення в різних галузях економіки. Важливо враховувати не лише переваги, але й виклики, які супроводжують процес трансферу технологій, такі як безпека даних, проблеми інтелектуальної власності та етичні питання. Також слід пам'ятати про важливість уважного планування, стратегічного партнерства та співпраці між усіма зацікавленими сторонами для досягнення успішних результатів у глобальному трансфері технологій.

Отже, дослідження цієї теми є надзвичайно важливим для подальшого прогресу та стабільності в глобальному економічному просторі. Розуміння перспектив та тенденцій трансферу технологій дозволить нам ефективно адаптуватися до змін у світі технологій та використовувати їх для досягнення сталого розвитку та підвищення якості життя у всьому світі.

Список використаних джерел:

1. Квятко Т.М., Мандич О.В., Севідова І.О., Бабко Н.М., Романюк І.А., Вітковський Ю.П., Микитась А.В. Маркетингові дослідження: навч. посіб. Харків : ХНТУСГ, 2020. 163 с.;
2. Апальков С.С. та ін. Глобальна економіка: актуальні проблеми та вектори розвитку: монографія. Дніпро: ПП «Ліра ЛТД». 2021. 426 с.;
3. Pakhucha E., Sievidova I., Babko N., Romaniuk I. et al. Investigating the impact of structural changes: the socio-economic security framework. *European Journal of Sustainable Development*. 2023. Vol. 12. Is. 1. Pp. 180-198;
4. Азізов О., Заїка О., Мандич О. Аналіз і прогноз маркетингових стратегій та PR в умовах пандемії коронавірусу. *Університетські наукові записки*. 2020. № 3-4. С. 75-76;
5. Романюк І.А. Вплив конкурентної боротьби на управління маркетинговою діяльністю сучасних підприємств. *Молодь і сільськогосподарська техніка у XXI сторіччі: Зб. матер. XVI-й Міжнар. форум молоді*. Харків : ХНТУСГ. 2020. С. 206;
6. Krasnikova N.O., Dzyad O.V., Mihaylenko O.G., Hrechyn K.O. Management of the process of formation and realization of competitive advantages of the Visegrad Four countries in the European market of ICT services. *European Journal of Management Issues*. 2020. Vol. 28(1-2). P. 25-33.

Чернишов І.В., канд с-г наук, доцент

Херсонський державний аграрно-економічний університет, Україна

Виробництво інноваційного мікогенного матеріалу на основі відходів сільського господарства

Розвиток хімічної промисловості на даний час не лише забезпечує зростаючу потребу людства в необхідних матеріалах, але і створює глобальну проблему накопичення відходів, вилучених з природнього ланцюга. Штучні полімери при використанні в побуті та сфері обслуговування є зручними, але типовими, що не створюють відчуття комфорту та єднання з природою. Екологічно природні матеріали після вжитку не створюють загрози неможливості утилізації [1].

Досліди дали змогу об'єднувати різні складові в один продукт і отримувати промислові товари різного асортименту, інноваційні продукти та рішення для галузей біо-архітектури і дизайну.

Органолептичні властивості отриманого біоматеріалу та пов'язаних з ним продуктів варіюються залежно від численних факторів, таких як типологія вихідної сировини, її підготовка, умови росту, вибір певного штаму міцелію. Різні потреби можуть бути задоволені на основі конкретних інтересів та запитів. В даний час працюємо над функціональністю в певних сегментах ринку, впроваджуючи продукт, який представляє цінність й альтернативу полімерних виробів загального використання (рис. 1).

Технологічне рішення розробленої технології це інноваційна, екологічна, органічна лінійка промислових товарів, яка розширює спектр побутових виробів на основі міцелію для виробництва природних біоматеріалів і продуктів, здатних